

„Ne každý dovede přijmout, že jsem Češka, i když jsem černá“

Rozhovor

TOMÁŠE KULHÁNKA

Úspěšnou básnickou sbírku Na hraně s nelehkým tématem vydala letos M'Badjala Diaby.

Nejen touto knihou se dvaačtyřicetiletá studentka hradecké univerzity snaží o osvětu a destigmatizaci hraniční poruchy osobnosti, se kterou se sama potýká. Kromě psaní se věnuje Baďa také modelingu, slam poetry a společně s americkým režisérem Jordanem Bladym autorsky stojí i za krátkým filmem Somebody.

Kdy jste se začala věnovat psaní poezie?

Básně jsem začala psát zhruba v 10 letech, to šlo jen o rýmy pro zábavu. Když mi bylo asi 13 let, začala jsem psát o věcech, které jsem nedokázala jiným způsobem vyjádřit. Psaní jsem tak nevědomky používala jako formu terapie. Na hraně je ale první sbírkou, kterou jsem vydala.

Jak kniha Na hraně vznikala?

Sepisovala jsem si své pocity v době své hospitalizace na psychiatrické klinice v Hradci Králové. I ve stavech disociace, takže spoustu věcí jsem si ani nepamatovala, že jsem je psala a objevila je až doma v deníku. Pokračovala jsem pak v psaní i doma. Původně jsem neplánovala, že ty básně budou tvořit sbírku, kterou budu chtít vydat. Když ale později zemřela moje spolužačka, přivedlo mě to na myšlenku, že nechci, aby se lidé cítili špatně a končili své životy. Knihu jsem vydala proto, abych tím oslovila především ty, kteří mají křehkou psychiku a potřebují pomoc. Jen neví, na koho se třeba obrátit. Proto jsou v knize i odkazy, kam zajít či zavolat. Je totiž hodně lidí, kteří se cítí špatně, ale mají málo informací o tom, že je možnost to řešit.

Jaký to byl pocit objevit něco, co jste sice psala, ale nepamatovala jste si to?

To bylo hodně zajímavé. Po propuštění z nemocnice jsem si listovala deníkem a nacházela tam své básně. Některé pro mne skutečně byly překvapením, protože jsem měla dojem, že je vidím poprvé v životě. Cítila jsem se jako rozdvojená osobnost, protože jsem poznávala své písmo, ale nevěděla jsem, že jsem to psala a už jsem se neztotožňovala s těmi pocity, které jsem těmi básněmi vyjadřovala.

Co vás inspiruje?

V životě asi nejvíc lidí, u nichž vnímám vnitřní sílu, odhodlanost bojovat se svými démony. V psaní pak obecně řečeno bolest, která je takovým hnacím motorem pro mé psaní. Moje stavy související s hraniční poruchou osobnosti. O veselých věcech zatím psát

BAĎA DIABY se dokázala prosadit nejen jako spisovatelka, ale i jako modelka. Foto: Barbara Gorbunová

neumím, protože se teprve učím sžívat se se šťastnými momenty ve svém životě. Oproti tomu v bolesti jsem žila tak dlouho, že už pro mne není tolik intimní a je pro mě jednodušší ji sdílet skrze poezii.

Pracujete už na další knize? Jaké bude její téma?

Ano, pracuji, ale pravděpodobně nebude mít jedno ústřední téma. Zalíbil se mi ten koncept, který jsem použila už u knihy Na hraně, takže zase půjde o kombinaci básní a krátkých textů.

Nejen svými básněmi se věnujete destigmatizaci hraniční poruchy osobnosti, kterou sama máte. Vnímáte v tomto ohledu nějaké výsledky?

Rozhodně. Dost často mi píší lidé na instagramu, že mají nějaké problémy. Já je vždy upozorním, že nejsem doktor ani terapeut, že jen říkám věci tak, jak je cítím a třeba jim doporučím se obrátit na odborníka s tím, že je v pořádku začít s terapií. Některí mi i píší, že se rozhodli mnohem dříve, zda jít k odborníkovi a moje sbírka nebo videa je nakopli. A to je právě důvod, proč to dělám. I kdybych tím pomohla jednomu člověku, tak je to pro mě ten největší úspěch.

Jaké je vaše další motivace?

Nejspíš to, že potřebuju mít pocit, že nějakým způsobem přispívám do společnosti, protože jsem vždycky měla pocit, že v ní pro mě není místo. Pociť, že jsem tu navíc, ovlivnilo i to, že jsem často byla společností odmítána. Jiná barva pleti je svým způsobem stigma a ne každý dokáže přijmout, že jsem Češka, i když jsem černá. Teď to místo ve společnosti najednou mám.

V poslední době jste se dostala do popředí zájmu několika médií, těší vás, že tak můžete předat své poselství více lidem?

Určitě. Předávání zkušeností a jakýchkoliv mých poznatků je pro mě hodně důležité. Vůbec mi nejde o to, abych se dostala do popředí médií já, ale právě to, o čem mluvím a co chci sdílet. Tohle je právě jeden z faktorů, který mě na mé práci moc těší.

Kromě knihy natáčíte na instagramu slam poetry a natočila jste už i krátký film s názvem Somebody. Jak vznikl? Díky mé práci – modelingu – mě oslovil jeden režisér, který

žije střídavě v Los Angeles a Paříži a natáčí krátké filmy. Ptal se, jak jsem se dostala k modelingu a tak podobně, až jsme narazili i na to, že píšu poezii. Požádal mě o nějakou ukázkou a právě má báseň Somebody ho zaujala natolik, že se rozhodl ji použít. Společně jsme vytvořili tento minifilm, jenž by mohl být dalším způsobem, jak oslovit veřejnost, nebo především ty, kteří zažívají nějaké negativní pocity.

Kromě psaní se tedy věnujete modelingu. Jak jste se k této práci dostala?

Kdysi jsem oslovila jednu agenturu, která mě pozvala na casting, ale tehdejší přítel mě srazil s tím, že nejsem žádná modelka a já to vzdala. Loni v květnu mě ale oslovil šéf naší agentury, že bychom mohli zkusit nějakou spolupráci, a to už jsem si řekla, že do toho prostě půjdu, protože za zkoušku nic nedám. A ono to vyšlo. Ze začátku jsem vůbec nevěděla, co mám dělat. Ale teď už si v tom naopak připadám jako ryba ve vodě.

Co pro vás modeling znamená?

Modeling je pro mě určitě forma vyjádření a prostor, kde vidím svůj progres a dokážu se ocenit. Navíc i modeling potřebuje destigmatizaci, protože o modelkách koluje řada mýtů, které je, domnívám se, potřebné bourat. I o to se snažím.

Na co jste doposud ve svém životě nejvíc pyšná, co se týká psaní a modelingu?

Řekla bych, že asi na to, že jsem do toho vůbec šla. To se týká obojího. Že jsem šla s kůží na trh a rozhodla se žít naplno. Takže asi na ten svůj postoj.

Co byste doporučila začínajícím umělcům?

Umění je v první řadě o vnitřním prožitku. Je důležité si cokoliv, na čem pracujete, hlavně užít. Důležité je to, co to umění dává právě vám.

V současnosti studujete prvním rokem UHK. Proč právě Hradec, když pocházíte z Brna?

Do Hradce jsem se dostala, když jsem se rozhodovala, kam na univerzitu. Okamžitě jsem si ho zamilovala. Je to přesně to město velké tak akorát. Je tu dost všeho, a zároveň je tu takový ten klid, který člověk ve většině větších měst jen těžko hledá. Mám to tady moc ráda, je to takové moje útočiště. Proto se ani moc nechci stěhovat do Prahy, protože ta je obrovská a je tam spousta lidí. A i když to tam mám taky ráda, tak jsem ještě radši, když se můžu vrátit do něčeho poklidnějšího, a to splňuje právě Hradec.

Jaké je vaše nejoblíbenější místo v Hradci Králové?

Jednoznačně okolí Stříbrného rybníka. Je tam klid, pohoda a hezká příroda. To mám moc ráda.

Ten pocit, že jsem tu navíc, ovlivnilo také to, že jsem byla často společností odmítána. Jiná barva pleti je zkrátka svým způsobem stigma.